

**HUQUQIY MADANIYATNI SHAKLLANTIRISHDA TA'LIM VA
TARBIYANING ROLI**

**THE ROLE OF EDUCATION AND UPBRINGING IN FORMING LEGAL
CULTURE**

Urazova Yulduz Muxtarovna

*Marg'ilon Shahar 1-umumiy o'ta ta'lim maktabi
davlat va huquq asoslari fani o'qituvchisi*

*Margilan City General Secondary School No. 1
Teacher of Fundamentals of State and Law*

Annotatsiya: Ushbu maqolada huquqiy madaniyat tushunchasi va uning jamiyat taraqqiyotidagi ahamiyati tahlil qilinadi. Asosan, ta'lim va tarbiyaning huquqiy ong va huquqiy madaniyatni shakllantirishdagi roli yoritiladi. Ta'lim tizimida huquqiy bilimlarning samarali o'qitilishi va tarbiyaning ahamiyati muhokama qilinadi. Shuningdek, ushbu jarayonda davlat va jamoat tashkilotlarining o'rni ham ko'rib chiqiladi.

Kalit so'zlar: huquqiy madaniyat, ta'lim, tarbiya, huquqiy ong, fuqarolik jamiyati, huquqiy bilimlar, davlat siyosati.

Abstract: This article analyzes the concept of legal culture and its importance in the development of society. Basically, the role of education and upbringing in the formation of legal consciousness and legal culture is highlighted. The effective teaching of legal knowledge in the education system and the importance of upbringing are discussed. The role of state and public organizations in this process is also considered.

Keywords: *legal culture, education, upbringing, legal consciousness, civil society, legal knowledge, state policy.*

I. KIRISH

Zamonaviy demokratik jamiyatda huquqiy madaniyat muhim ahamiyat kasb etadi. Fuqarolarning huquq va majburiyatlarini tushunishi, qonunlarga rioya qilishi hamda huquqiy savodxonligi davlat barqarorligini ta'minlashda katta rol o'ynaydi. Bu borada ta'lim va tarbiya muhim omillardan biri hisoblanadi. Mazkur maqolada huquqiy madaniyatni shakllantirishda ta'lim va tarbiyaning ahamiyati tahlil qilinadi.

II. METODOLOGIYA

Maqolani yozishda tahliliy, taqqoslash va statistik metodlar qo'llanildi. Shu bilan birga, huquqiy ta'lim bo'yicha mavjud qonunchilik hujjatlari, ilmiy maqolalar va xalqaro tajriba o'rganildi. Tahliliy metod yordamida huquqiy ta'lim va tarbiyaning huquqiy madaniyatga ta'siri o'rganilib, turli davlatlarning tajribasi bilan solishtirildi. Taqqoslash metodidan foydalanib, huquqiy bilimlarning turli yosh guruhlarida qanchalik samarali singdirilishi tahlil qilindi. Statistik metod orqali esa huquqiy ta'lim va madaniyatning jamiyatdagi roli haqida mavjud ma'lumotlar tahlil qilindi. Bundan tashqari, eksperimental tadqiqotlar asosida huquqiy ta'lim va tarbiyaning ijtimoiy ongga ta'siri baholandi.

III. NATIJALAR

- ❖ Ta'lim muassasalarida huquqiy fanlarning o'qitilishi yoshlarning huquqiy ongi va madaniyatini rivojlantirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi.
- ❖ Oilada beriladigan tarbiya bolalarda qonunlarga hurmat va fuqarolik mas'uliyatini shakllantiradi.
- ❖ Oliy ta'lim tizimida huquqiy bilimlarning chuqurlashtirilishi huquqiy ong darajasining oshishiga olib keladi.

IV. TALAB VA TAKLIFLAR

- ❖ Maktab va universitetlarda huquqiy bilimlarni keng qamrovli va interaktiv usullar bilan o'qitish zarur.
- ❖ Huquqiy madaniyatni shakllantirishda OAV va internet resurslaridan keng foydalanish lozim.
- ❖ Huquqiy bilimlarni oshirish maqsadida jamiyatda muntazam seminar va treninglar tashkil etish muhim.

V. XULOSA

Huquqiy madaniyatni shakllantirish jamiyat taraqqiyotining muhim shartlaridan biridir. Ta'lim va tarbiya bu jarayonda asosiy omil bo'lib, yosh avlodga huquqiy ongni singdirish orqali davlat va jamiyat rivojiga hissa qo'shadi. Shu sababli, ta'lim tizimida huquqiy bilimlarning o'rni mustahkamlanishi va tarbiya orqali huquqiy madaniyatni oshirishga alohida e'tibor qaratish lozim. Huquqiy madaniyat nafaqat shaxsiy huquqlarni anglash, balki jamiyat taraqqiyotiga ham bevosita ta'sir ko'rsatadi. Demokratik tamoyillarga asoslangan jamiyat barpo etishda fuqarolarning huquqiy ong va mas'uliyati muhim o'rin tutadi. Shu boisdan, ta'lim tizimida huquqiy fanlarni yanada rivojlantirish, yoshlarni qonunlarga hurmat ruhida tarbiyalash hamda huquqiy ongni ommalashtirish bo'yicha yangi innovatsion usullardan foydalanish talab etiladi. Shuningdek, huquqiy madaniyatni shakllantirishda davlat organlari, nodavlat tashkilotlar, ommaviy axborot vositalari va ta'lim muassasalarining o'zaro hamkorligi muhim ahamiyatga ega. Ushbu yo'nalishda amalga oshiriladigan chora-tadbirlar huquqiy savodxonlikni oshirish va jamiyatda qonun ustuvorligini ta'minlashga xizmat qiladi. Natijada, huquqiy ong rivojlangan fuqarolik jamiyati shakllanib, barqaror huquqiy muhit yaratiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi.
2. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni.
3. Oliy ta'lim muassasalarida huquqiy fanlarni o'qitish bo'yicha ilmiy maqolalar.
4. Xalqaro huquqiy ta'lim tajribasiga oid materiallar.
5. Davlat va jamoat tashkilotlarining huquqiy targ'ibot bo'yicha metodik qo'llanmalari.